

CHWILA

Cena egzemplarza 20 Mk.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I. p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.254.

PRZYKŁADY: ...
 48) Mk. — zamiejscowa 520 Mk. — ... 730 Mk.
 CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 20 Mk., nadzwyczajne i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 8) Mk., komunikaty i wiadomości po kronosie 90 w tekście i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 18) Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 50 Mk., najmniej 5 w. — 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 8 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupno-sprzedż: 9 — Mk., tłustym drukiem podwójnie.
 Cała stronica . . . . . 20.000 Mkp.
 Pół stronicy . . . . . 10.000 "
 Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem . . . . . 60.000 "
 Jedna szpalta na pierwszej stronie 20.000 "

Kursy języka hebrajskiego

DLA DOROSŁYCH

otwarte przez grupę nauczycieli. Wpisy w kancelaryi „Związku nauczycieli” ul. św. Anny 9. Godziny urzędowe od 12—2 w południe. 12227

Kto tu decyduje: prawo czy jego wykonawcy.

Zewsząd ta sama litania skarg i żalów: komisarze konskrypcyjni nie przyjmują zapodań Żydów odnośnie do narodowości żydowskiej lub języka hebrajskiego, czy żydowskiego. Komisarze konskrypcyjni sami wypełniają doryęczące rubryki. Komisarze konskrypcyjni grożą Żydom aresztem.

Komisarze konskrypcyjni... Cóż to za dyktatorzy, wyposażeni w moc decydowania o czymś w języku, umawiania lub nieumawiania narodowości.

Mickiewicz w porwyie najwyższej ekstazy w „Improwizacji” woła przez usta Konrada: „Daj mi rząd dusz!” Któż są ci szczęśliwcy, którzy u nas posiadli władztwo dusz ex fe konskrypcyjni? Nauczyciele ludowi; ledwie ukończeni, lub jeszcze nieukończeni studenci; wysłuży i wachmistrze; oto — w czyich rękach spoczywa ta wzniosła, ciężka misja.

I wykonują ją wbrew woli podległych tej „misji” obywateli, wbrew instrukcyom władz naczelnych, wbrew wzmogom najoczywistszej Prawdy. A to wszystko niewątpliwie w imię wyższej Idei — ku chwale Ojczyzny.

„Ojczyzna” w pierwszym rzędzie leży im na sercu. O wiele bardziej niżli tym, co obowiązuje i urzędu powołani są do czuwania nad dobrem kraju i państwa. Owszem! Co ci urzędowi stróż prawa i państwa w patriotycznym zamierzeniu obmyśli i zarządził, to adepci sztuki rządzenia korygują i — uzupełniają.

Od chwili, gdy wiadomym się stał plan przeprowadzenia konskrypcyjnej polityki, bez wahania wszelkie w tej mierze usiłowania. W przekonaniu, że osądzenie konieczności czy prawności konskrypcyjni nie zależy od poszczególnych jednostek, głosiliśmy hasło udziału w konskrypcyjni. Uważaliśmy ponadto, że statystyka prawdziwa, służąc ustaleniu i wyjaśnieniu istniejących stosunków ludnościowych w kraju, w dalszej konsekwencji służyć może celowi łagodzenia stosunków społecznych. Powiadamy: statystyka prawdziwa, aczkolwiek jest to contradicō in adjecto. Boć statystyka na nieprawdziwych danych się operująca, nie jest wogóle statystyką i nie posiada żadnej zgoda wartości.

Pamiętaliśmy wprawdzie, że w oczach śp. Austrii istnieli starostowie, którzy „robili” statystykę ad usum c. k. rządu, fałszowali na prawo i lewo, grzywami odpędzali ugor narodowości żydowskiej i przy pomocy aresztu usiłowali w ciągu dni ośmiu wyuczyć analfabetów — języka polskiego.

Ale wierzyliśmy, że wraz z mocarstwem,

Krytyczny dzień p. Michalskiego. Będzie nim wtorek 11. bm.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwili” (eg).)

Warszawa, 8. października. Są wszelkie dane, które pozwalają oczekiwać decydujących posunięć na terenie sejmowym. Te posunięcia dotyczyć mają w pierwszym rzędzie osoby ministra skarbu w obecnym gabinecie. Nie jest jednak wykluczone, iż w konsekwencji mogą one za sobą pociągnąć przesilenie rządowe.

Zadecyduje o tem wtorkowe posiedzenie sejmowe, na którym dwa stronnictwa robotnicze PPS. i NHR. zamierzają podać niezmiernie ostrej krytyce plany finansowe p. Michalskiego. Wobec tego, że stanowisko Piastowców wobec p. Michalskiego jest negatywne, może się łatwo znaleźć większość w Sejmie, która przeciwstawi się polityce finansowej rządu.

Sytuację ministra skarbu ustr. dnia w znacznym stopniu nowa zniżka marki polskiej na giełdzie. Skok o 1000 punktów, jaki zrobił

dolar w nocy z piątku na sobotę wywołał w kołach politycznych zrozumiałe poruszenie. Zartownisie starają się wprawdzie bać się tłumaczyć interpelacją endecką o gotującym się zamachu stanu, ale na szczęście interpelacje wnoszone do łaski warszawskiej nie znajdują jeszcze oddźwięku na placu bankowym — inaczej wir, w którym znalazłaby się nieszczęsna marka polska mógłaby nazwać tańcem św. Wita.

Wątpliwości ra omiast nie mogą, że przeciwnicy p. Michalskiego zechcą tą zniżką obciążyć kredyt ministra skarbu. Poważne koła polityczne oświadczają wprawdzie — zupełnie zresztą słusznie — że argument taki nie wytrzymuje rzeczowej krytyki, ale nie przeczą, że godzi dotkliwie w nastrój przychylny, jaki hausza marki tworzyła wśród szerokiego ogółu dla „polskiego Hegedusa”.

Prof. Petrażycki powołany na uniwersytet ryski

Warszawa, 8. paźdz. (tel. wł. — eg). Wybitny uczony prof. Petrażycki, który z powodu swego liberalizmu został usunięty z wszechniczy warszawskiej, co swego czasu wywołało tu wielki hałas, otrzymał obecnie od rządu łotewskiego propozycję objęcia katedry teorii prawa i socjologii na uniwersytecie ryskim.

Wymiana grzeczności.

Warszawa, 8. paźdz. (tel. wł. — eg). Przedstawiciel Rosji sowieckiej w Warszawie p. Karachan złożył wizyty kolejno posłom: niemieckiemu, angielskiemu, cz.cho-słowskiemu, łotewskiemu, chińskiemu w Warszawie. Wszyscy ci panowie rewizytowali p. Karachana.

Niemcy dementują

Warszawa, 8. paźdz. (tel. wł. — eg). Źródła urzędowe berlińskie dementują w sposób kategoryczny pogłoski o zamiarze rządu Rzeszy wypłacenia Polsce 5-ciu milionów

marek niemieckich w złocie tytułem rekompensaty za ustępstwa terytorjalne na Górnym Śląsku.

Międzysojusznicza konferencja w sprawie Śląskiej

Paryż. (Pat). Zapowiedziana na dzień tj. 8. bm. międzysojusznicza konferencja w sprawie G. Śląska ma program ograniczony wyłącznie do spraw o charakterze technicznym. Konferencja ma na celu ustalenie środków wojskowych i transportowych oraz środków bezpieczeństwa, mającch zagwarantować szybkie dokonanie podziału spornego terytorium.

Co spowodowało zwyżkę marki polskiej.

Warszawa. (EE.) „Prz. Wiecz.” donosi, że w sferach finansowych rozniosta się — do tej pory niesprawdzona — pogłoska, iż wydatna zwyżka marki polskiej nastąpiła dzięki udzieleniu Polsce przez Francję pożyczki w sumie 100 milionów franków.

które legło w gruzy, zasypane zostały i sławne po niem pamiętki i nadycje rządów.

Przypuszcaliśmy zresztą, że po bankructwie systemu gwałtów narodowych i kłamstw politycznych, jaki dokonał się u świtu nowej wolności, i w odrodzonej Polsce nie będzie chyba miejsca na fałszystwa w sprawach publicznych.

Wiadomości, jakie napływają z prawniczych i z poszczególnych dzielnic Lwowa, świadczą, że Austria zmarł w chw. tała w praktykach konskrypcyjnych doby obecnej na ugorze swoich kłm. Tylko, że dawniej mistrzami w stosowa-

niu tych metod byli starostowie i innego rodzaju dygnitarze, dziś zastępują ich skromni „komisarze konskrypcyjni”.

Więc w Komarnie, i Żurawnie, Busku i Tyśmienicy, Skalać i szeregu innych miejscowości: wszędzie dzieje się to samo. Po ulicach ghetta żydowskiego uwijają się „komisarze konskrypcyjni” i terroryzują ludność żydowską i dyktatorem swoim zastępują wolę woli obywateli. Dla pupylów „Rozwoju” otworzo się pole działania. Jedem łaską obdarza narodowość żydowską, lecz anatamę rzuca na język hebrajski czy żydowski; drugi toleruje

język żydowski, ale nie uważa narodowości żydowskiej, i my konsekwentnie są, zarówno o narodowość żydowską, jak i język Żydów, „grzebie” w uzupełnieniach i poprawkach.

W Borysławiu i Kamionce Strumlowej, nawet w same dni uroczystych świąt żydowskich podzono Żydów do urzędu gminnego, by otrzymać od nich zezwolenie konskrypcyjne i by — na opak tym zezwoleniom samowolnie wypełniać rubryki.

W Żurawie komisarz, zapytany o przyczyny samowoli, odparł krótko i wyłowato: „do mi się tak chce”. Autokratyczne „sic volo, sic jubeo”, — jakże oddaje — mimo tragiczności sytuacji — brzmi humorystycznie w ustach domorosłego „męża stanu”.

Cóż z tego, że w prezydium województwa lwowskiego zapewniają nas, iż czyni to nie były i nie są zamierzone i kwalifikują się jako nadużycia? Cóż kiedy wykonywcy — propagatorzy owych nadużyć, silniejsi się czują od prawowitych rządów i kiedy nawet pod okiem województwa lwowskiego w Lwowie, Kierowik biura statystycznego po cza komisary iż należy wszystko czytać, byle niczego nie urznic z dawnego stanu posiadania.

Cui bono?

Czy naprawdę — pytamy — „stan posiadania” wzmacnia się — bezprawiem?

Czy ludzą się Polacy, że skoro obywatel żydowski w rozmaitych miastach na skutek gwałtów konskrypcyjnych odmawiali zapłać akuszy swoimi podpisanymi, ludność żydowska in gremio swoim choćby milczącym zachowaniem się podpisać rzetelność tak przeprowadzonej konskrypcji? I czy ludzą się ktokolwiek, że świąt da wiare tego rodzaju „dokument”?

Wiadomo dziś już powszechnie, że omal całe 100 procent wyznawców religii mojżeszowej przynajmniej do narodowości żydowskiej. Przy ostatnich wyborach do Sejmu wybrani zostali na podstawie list żydowskich wyłącznie kandydaci narodowości żydowskiej: syjonści, poalesyonści czy folkści, ale ani jeden nie przeszedł strasznik asymilacji. I nie gorsze chyba w tym względzie warunki istnieją tu w kraju!

Kiedy — zapta każdy nieuprzedzony — wygięła nagle narodowość żydowska? Gdzie te zastępy młodzieży, cierpiącej na ideały narodowo-żydowskie? Gdzie ugotowały mały, zroszące w imię narodowości swojej cierpienia i prześladowania?

Czy leży w czyimkolwiek interesie, abyśmy na to my musieli dać odpowiedź? Że owe masy nie utonęły, lecz ugrzęzły tylko w trzęsawisku fałszerstw i „poprawek” konskrypcyjnych.

I czy leży w ogóle w czyimkolwiek interesie, aby w czasie, gdy znaczna część ludności w kraju uchyla się od konskrypcji, inny odłam ludności zmuszony był protestem, dać wyraz poczuciu doznanej krzywdy?

Jest śmiało przekozać, że choć wywyższona narodowości polskiej przy pomocy takich sztuczek nie odpowiada b najniżsi i istocie om czynników, czujących odpowiedzialność za losy Polski.

Obaczmy, jak czynili te z odpowiedzialności swojej się wywiąza.

Dr. Leon Reich

Anglia wobec kwestyi g.-śląskiej.

Horsea. (Pat.) Wedle doniesień nadeszłych do Londynu, Liga Narodów powzięła decyzję w sprawie górnośląskiej w przeciągu dni kilku. Lloyd George podkreślił trudności i komplikacje problemu, który przedłożono Lidze do rozstrzygnięcia. Cztery neutralni arbitrzy rozpatrzyli dokładnie i bez uprzedzeń kwestyę w sposób odmienny aniżeli to miało miejsce na Radzie Najwyższej. Rząd angielski nie ma osobliwiego interesu w tej decyzji, a pragnie jedynie sprawiedliwego rozstrzygnięcia, zarówno dla Polski jak i dla osłabionych Niemiec. Rząd angielski una wyrok Ligi bez zastrzeżeń. Wielkie zadowolenie wywołał w Anglii fakt, że

Liga Narodów w swoim rozstrzygnięciu trzymała się jedynie zasady sprawiedliwości.

Gdańsk. (Pat.) Z Londynu donoszą: „Daily Telegraph” w następujących słowach przedstawia stanowisko Anglii w sprawie G. Śląska: Rząd angielski nie posiada żadnych dokładnych informacji o decyzji Rady Ligi narodów. Rządowi angielskiemu wiadomo jedynie, że Rada Ligi narodów zastanawia się nad linią graniczną, która odpowiada mniej więcej linii hr. Sforzy, oraz że Rada Ligi zajmuje się sprawą zapobieżenia skłodom gospodarczym, mogącym wynikać z powodu podziału okręgu przemysłowego na G. Śląsku. Po ogłoszeniu wniosków Rady Ligi narodów, dyskusya w tej sprawie ograniczy się już tylko do praktycznego zastosowania wniosków.

Narciarze protestują

Praga. (EE) Czeskie towarzystwo narciarskie zwołało na niedzielę wiec protestujący przeciw projektowi przyznania Jaworzyny Polsce.

Z Litwy wileńskiej

Wilno. (E. E.) Członek rady wykonawczej wydziału samorządowego p. Alk. Zwierzynski w wywiadzie ze współpracownikiem Ag. „Erx.” oświadczył, że sprawa zwołania zgromadzenia orzekającego stała się już dojrzałą. Podług uchwał zjazdu radę wykonawczą mógł zwołać tylko gen. Żeligowski, tem bardziej, że wobec rozwiązania sporu plebiscit w Lidze narodów zaszła potrzeba jej zwołania.

Według uchwał Rady prawo wyboru do sejmu wileńskiego mają pełnoletni tj. tacy, którzy skończyli 21 rok życia. Na każde 5 tysięcy wyborców, wypadnie i poseł, tak że liczba posłów Litwy Środkowej wyność będzie 100 osób. Rada powzięła uchwałę, że niezbędne jest jak najrychle rozpisanie wyborów.

Ukraińska reprezentacja sowiecka w Warszawie

Warszawa. (EE) 8 bm. o godzinie 11:30, przybyła do Warszawy ukraińska reprezentacja sowiecka w sile 50 osób z p. Szumskim na czele. Rozlokowano ich w hotelu „Victoria”.

Konferencya Dąbskiego z Karachanem

Warszawa. (E. E.) W ciągu ostatnich tygodni odbył się tu szereg konferencji min. Dąbskiego z Karachanem, celem wyrównania różnic, które zarysowały się w czasie ostatniej wymiany not. Po dyskusji nad szczegółami wykonania traktatu ryskiego osiągnięto porozumienie.

Prace Komisji repatriacyjnych

Moskwa. (E. E.) Rozpoczęły się tu prace komisji repatriacyjnych oraz zwrotu mienia kulturalnego. Na konferencji przewodniczących (Olszewskiego i Schmida) ułożono program działań.

Radek o stosunku Anglii do Rosyi

Berlin. (Pat.) Prasa komunistyczna niemiecka reprodukuje oświadczenie Radka o stosunku Anglii do Rosyi. Radek jest zdania, że Anglia nie pragnie usunięcia rządu sowieckiego, przeciwnie boi się na bardziej Rosyi białej, aniżeli czerwonej, boi się ona wogóle każdej Rosi, która by przeciwstawiła polityce angielskiej. W szczególności — twierdzi Radek — biała Rosya stałaby dla Anglii niebezpieczeństwem, gdyż mogłaby się ona połączyć z kapitalistycznymi konkuren-

tami Anglii (tj. Ameryką i Francją), dlatego też — zdaniem Radka — Anglia światłomie niedostatecznie popierała Kółczaka, Denikina i Judenicza.

Jak komentują odpowiedź sowieców w Londynie

Horsea. (Pat.) Bardzo małą wagę przywiązują w Londynie do odpowiedzi rządu sowieckiego na notę angielską. Odpowiedź tę uważają za nierozważną i nie wyjaśniającą. Szereg argumentów rosyjskich jest kłamliwy i nie zbija w niczem twierdzeń angielskich. Anglia podała szereg udowodnionych faktów, stwierdzających nieuczciwe i niehonorowe postępowanie Moskwy. Rząd sowiecki nie potrafił niczego przytoczyć, co by usprawiedliwiało znaną mowę Lenina, tekstu zaś tej mowy rząd sowiecki zakwestyjonować nie mógł już choćby z tego względu, że zaszła ona opublikowana przez radia rosyjskie.

Pomoc dla Rosyi

Bruksela. (Pat.) Międzyarowa konferencya dla sprawy pomocy Rosyi stwierdziła niedostateczność pomocy Rosyi, opartej na inicjatywie prywatnej i badała sprawę kredytów, jakich ewentualnie należałoby zażądać od poszczególnych urzędów. Następnie konferencya omawiała materialne i moralne gwarancje konieczne dla uzyskania powyższych kredytów. Wszyscy delegaci wyrazili przekonanie, że należy uchylć wszelkie względy polityczne i że jedynie cele humanitarne winny być przedmiotem wysiłków. Kilku delegatów wyraziło opinię, że uznanie przez rząd sowiecki długów zagranicznych poprzedniego rządu rosyjskiego powinno uprzedzić udział Rosi jakkolwiek kredytów. Konferencya będzie dziś popołudniu prowadzić w dalszym ciągu swoje prace.

Międzynarodowa konferencya pracy

Genewa. (Pat.) W dniu 25. bm. zostanie otwarta w Genewie trzecia międzynarodowa konferencya pracy. W konferencji tej weźmie udział około 600 delegatów państw wchodzących w skład Ligi Narodów oraz państw nie będących członkami Ligi, a więc Niemiec i Stanów Zjednoczonych. Program prac powyższej konferencji został ostatecznie ustalony w sposób następujący:

1. Reforma konstytucji rady administracyjnej międzynarodowego biura pracy,
2. Zastosowanie do pracy rolnej rezolucji waszyngtońskiej w sprawie reglamentacji godzin pracy,
3. Zastosowanie do pracy rolnej dalszych rezolucji waszyngtońskich:
  - a) środki zapobiegawcze przeciwko bezrobociu,
  - b) opieka nad kobietami i dziećmi,
4. Środki specjalnej opieki nad pracownikami rolnymi:
  - a) techniczne wykształcenie rolnicze,
  - b) mieszkania i schroniska dla pracowników rolnych,
  - c) gwarancya praw przeselen i stowarzyszeń,
  - d) ubezpieczenie od wypadków, chorób, niezdolności do pracy oraz na starość.
5. Spoczynek każdego tygodnia w przemyśle i handlu,
6. a) zakaz używania robotników poniżej lat 14 do pracy w zakładach hutnictwa i odlewniach,
- b) obowiązkowe oględziny lekarskie dzieci używanych do pracy na pokładzie okrętów.

L. George nie weźmie udziału w konferencji waszyngtońskiej.

Londyn. (Pat.) Premier australijski wygłosił wczoraj w parlamencie mowę, w której między innymi powiedział, że Lloyd George nie weźmie udziału w konferencji waszyngtońskiej.

Lloyd George o małej entencie

Londyn. (E. E.). Takie Jonescu oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że L. George wyraził się z zadowoleniem o działalność małej ententy.

Skład delegacji angielskiej na konferencję rozbrojenia.

Horsea. (Pat). Skład delegacji angielskiej na waszyngtońską konferencję rozbrojenia nie jest jeszcze ustalony. Wiadomo tylko, że w skład tej delegacji wejdzie lord Lore, pierwszy lord admiralicji. Delegacja składać się będzie zapewne nie z 5 lecz z 6 członków i towarzyszyć jej będą rzeczoznawcy techniczni. Lloyd George oświadczył, że z 6 członków delegacji trzech powinni być delegatami zamorskich dominiów imperium brytyjskiego, które są specjalnie zainteresowane w problemach Oceanu Spokojnego. Premier australijski, którego Lloyd George telefonicznie zaprosił do wzięcia udziału w delegacji, odpowiedział wczoraj, że z zaproszenia korzystać nie może. Miejsce jego zajmie zatem australijski minister obrony krajowej senator Poarco.

Delegacja angielska na konferencję irlandzką

Horsea. (Pat.) Rada gabinetowa zdecydowała, by 6 delegatów Anglii wzięło udział w konferencji irlandzkiej. Są nimi Lloyd George, Chamberlain, Churchill, Worthilton Evans, Hamer Greenworth i Gordon Hewitt. Konferencja będzie otwarta w rezydencji premiera.

Przybycie delegacji irlandzkiej do Londynu.

Londyn. (Pat.) Delegacja irlandzka przybyła tu dziś wieczorem.

Prasa niemiecka o traktacie wiesbadeńskim

Warszawa, 8. paźd. (tel. wł. — eg). „Vossische Zeitung” pisze, że traktat wiesbadeński będzie wielkim powodzeniem dyplomacji europejskiej w tym tylko wypadku, jeżeli ustalenie nowych zobowiązań pieniężnych dla Niemiec będzie wykluczone. „Vorwaerts” podkreśla, że traktat wiesbadeński jest pierwszym wypadkiem skutecznym i na swobodnej umowie bez nacisku militarystycznego.

„Temps” o układzie wiesbadeńskim

Paryż. (Pat). Hwas. Omawiając układ zawarty w Wiesbaden, „Temps” oświadcza, że zawarcie tego układu jest zdarzeniem, którego znaczenia nie należy zaprzeczać, gdyż oba kraje mogą znaleźć wiele korzyści w lojalnym wykonaniu tej umowy mającej charakter czysto ekonomiczny. Po odparciu krytyki prasy zagranicznej, a zwłaszcza angielskiej, która uważa, że Francja przygotowuje się do zawarcia spocykalnych układów z Niemcami, co ma być uchybieniem wspólności Francji z jej sprzymierzonymi. „Temps” stwierdza, że Anglia ma zbyt wysokie pojęcie o zasługach, jakie Francja położyła dla ludzkości, by mogła przypuścić, iżby Francja mogła chociażby w najmniejszej mierze w jakikolwiek sposób sprzeniewerzyć się swym ideałom. Francja pragnie jak najszybszego wyleczenia ran i naprawy szkód, jakie jej wyrządzono. Dziennik zaznacza w końcu, że układ wiesbadeński jest dowodem postępu na drodze do ułożenia się stosunków z Niemcami, nie może on atoli w żadnym razie wpłynąć na zmianę polityki francuskiej w stosunku do wykonania traktatu wersalskiego. Traktat ten dowodzi tylko, że Francja nie oazy bynajmniej do unicestwienia wysiłków niemieckich zmierzających do ekonomicznego podniesienia kraju i że o ile pozwoli jej na to jej własne bezpieczeństwo. Francja skłonna jest ułatwić pracę każdemu niemieckiemu rządowi i publicyście, zdecydowanemu lojalnie w pełni przyjąć zobowiązania.

Traktat pokojowy niemiecko-amerykański

Berlin. (E. E.). Traktat pokojowy niemiecko-amerykański zostanie w najbliższym czasie ogłoszony urzędowo i uzyska moc obowiązującą.

Stany Zjednoczone przeciw sojuszi anglo-japońskiemu

Londyn. (E. E.). Waszyngtoński korespondent „Timesa” donosi, że w Stanach Zjednoczonych wzmaga się opór przeciw sojuszi anglo-japońskiemu. Politycy amerykańscy dążą do osiągnięcia ogólnego porozumienia wszystkich państw Europy w sprawach Dalekiego Wschodu.

O układzie francusko-kemalistycznym

Konstantynopol. (Pat). Dziennik turecki „Tehit Eri” omawiając układ fran-

cusko-kemalistyczny w sprawie wymiany i zwolnienia jeńców, pisze między innymi: układ reguluje wszystkie sprawy sporne między Francją i Turcją. Pragniemy też by układ ten stał się podstawą przyjaźni solidnej i niewzruszonej z Francją i Turcją, która walczy o ustalenie swej niepodległości zachowa zawsze wspomnienie pełne wdzięczności dla narodu, który podał jej rękę w chwili klęski. Pragniemy aby mocarstwa sprzymierzone posły za przykładem Francji celem ustalenia pokoju na wschodzie.

Bank emisyjny prywatno-państwowy

Warszawa. (E. E.). Krążą tu pogłoski, że wyjazd H. Radziszewskiego do Brukseli związany jest z finansowaniem nowego banku emisyjnego prywatno-państwowego na zasadzie akcyjnej.

Francuzi wywożą benzynę

Warszawa, 8. paźd. (tel. wł. — eg). Francuzi wywieźli z Peczenyżyna pociąg, złożony z 25 cystern benzyny do Francji. Donosi o tem „Journal de Pologne”.

Daniny publiczne.

Warszawa. (Pat). Ministerstwo skarbu komunikuje: Daniny publiczne przyniosły w b. Królestwie Polskiem i w Małopolsce w miesiącu czerwcu br. razem kwotę 3 miliardy sto ośm i dwie dziesiątne m. kona. Z tego podatki bezpośrednie dały 857'4 miliona, podatki pośrednie 250'1 miliona, monopole i miliard 359'1 milionów, cła 204'1 miliona, opłaty (należności) 437'5 milionów.

Likwidacja banku austro-węgierskiego

Wiedeń. (Pat). W sprawie likwidacji banku austro-węgierskiego wyjądą wraz z b. ministrem skarbu dr. Biliskim trzej likwidatorowie banku austro-węgierskiego.

Przymus szkolny na Łotwie.

Ryga. (Pat) Łotewskie ministerstwo oświaty opracowało regulamin przymusowego kształcenia szkolnego, wedle którego każdy obywatel łotewski ma przymusowo pobierać naukę od 6 do 16 roku życia. Odpowiedzialność za wykonanie tej ustawy ponoszą władze gminne i ich organa.

DR. RUDOLF TAUBENSCHLAG.

Stworzenie człowieka.

(Mit australijski).

Na początku był Waniaoo, pan przestworów, w których wnętrzu jednak leżał ukryty straszny potwór o tę ydziestu trzech językach ognistych i pępku z czarnego dyamentu: Rinianalsa.

Waniaoo spoczywał całymi wiekami na przestworach, pełnych zamętu jak na ogromnej poduszce z puchu pelikanów i przemyśliwa nad sobą samym.

Od czasu do czasu zapuszczał jeno nieskończonej długości słomkę w zawartości chaosu i pił w ten sposób, jak moszcz życiodajny jego soki.

Jedynym jego zajęciem było uwielbianie samego siebie.

Podziwiał on wszystko w sobie: swe szerokie uda, metaliczny dźwięk głosu, falującą linię piersi a przede wszystkim niepojęty, niezmierny spokój wnętrza, rozpościerający się w nim jako błękit dzisiaj na ziemię się unosi.

Oczy jego były nieskończenie mądre... I płynęły wieki za wiekami... aż wreszcie przyszedł czas, kiedy Waniaoo ogar-

nęła tęsknota, ku czemuś nieokreślonemu, kiedy uczucie jego codzienne straciło na jedności, przestał się sobie podobać...

I stworzył wówczas Araradżanów, aniołów, by go podziwiali i rozkazał im ustawicznie patrzeć na niego...

Araradżan m sprawiał to wielką rozkosz z początku... z czasem jednak zaczęło im się przykrzyć... coraz bardziej uciążliwym stawało się dla nich podziwianie Waniaoa... olśniony wzrok ich mętniał i g sł...

Waniaoo stworzył wówczas nowe zastępy Araradżanów: gdy połowa ich czuwała, podziwiając go, inni zabawiali się tymczasem — i tak się ustawicznie zmieniali aniołowie... i stało się zadość tajemniczej konieczności uwielbiana Waniaoa.

Z początku było Araradżanom dobrze... z lubością rozprostowywali pokurczone swe członki, m sili wonnym olijem ciła swe, potem ścigali się wzajemnie, śpiewali, nurkowali po przestworach... w końcu sprzykrzyło się im wszystko.

Razu pewnego ukradli dla rozrywki swej pokrywom Waniaowi olbrzymią jego słomkę, wiekuisty smoczek, żywności mu dostarczający.

Waniaoo dowiedział się zaraz o kra-

dzieży, lecz wchodząc w jej pobudki starał się Araradżanów jakoś zająć i uspokoić... rzekł tedy:

— Stwarzajcie z materii chaosu przedmioty gwoi swej uciezce...

Araradżanowie ohotnie zgodzili się na to i radośnie zaśpiewali na chwałę bóstwa.

I jęli z błota, z szlamu chaosowego lepić przedziwne sprzęty: wozy, wiatraki, sandały, pałankiny, oraz promienne fajki... wszystko to ich jednak nie zadawalało... aż wymyślili sobie zabawkę, która ich odtał beustannie zajmowała: z ogromnych mas stałej zawartości chaosu lepiłi kule potwornie wielkie i nazwali je gwiazdami, co oznacza piłki aniołów.

I bawili się niemi, rzucając je sobie z rąk do rąk...

Pewnego razu zapędziło się dwóch Araradżanów za głęboko w przestwór.

Piłka, srebrną politurą powleczoną doskonale wygładzona przerzynała raz po raz wszechświat...

Jeden z Araradżanów rzucił ją drugiemu: gwiazda zakreśliła wspaniałą łuk i.. wpadła w ręce cychającego na nią potwora Rinianalsa.

Ów schwyciwszy ją łapczywie, uczy-

Teatr żydowski

dyr. S. M. GIMPEL
JAGIELLOŃSKA 11. —

W niedzielę 9-go
października o g.
8-mej wieczorem
W niedzielę 9-go
października godz. 8:30 popołudniu
Na cel do-
broczynny

Biała niewolnica

obraz z życia w 4 aktach.

Życie w Nowym Jorku

obraz z życia
w 4 aktach.

Skutki zwyczajki marki polskiej.

Wilno. (EE) Gwałtowna zwyczajka marki wywołała tu silną zniżkę cen i zwiększyła dopływ produktów ze wsi.

Ochrona praw mniejszości narodowych na Litwie

Warszawa, 8. paźd. (tel. wł. — eg.). Tutejsze koła polityczne otrzymały wiadomość, że rząd litewski wyraził w liście do Ligi Narodów zgodę w sprawie wykonywania zobowiązań międzynarodowych w dziedzinie ochrony praw mniejszości narodowych.

Odezwa sowiecka

Warszawa, 8. paźd. (tel. wł. — eg.). Z Moskwy telegrafują, że centralny komitet pomocy głodnym opracował odezwę do robotników żydowskich całego świata z prośbą o pomoc dla głodujących w Rosji.

Wiadomości bieżące.

Warszawa. (Pat). Komisja dla badania wzrostu kosztów utrzymania, złożona z przedstawicieli rządu, organizacji przemysłowców i organizacji robotniczych, na posiedzeniu swoim w dniu 7. bm. ustaliła, że w miesiącu wrześniu br. w porównaniu z miesiącem sierpniem br. koszty utrzymania rodziny robotniczej złożonej z 4 osób nie otrzymującej deputatów, zwiększyły się o 30 do 94 procent.

Bordeaux. (Pat). Reprezentanci rządów francuskiego, angielskiego i włoskiego zebrał się w Paryżu na posiedzenie, aby ustalić się nad praktycznymi środkami wytyczenia granicy na G. Śląsku, skoro linia podziału będzie ustalona przez Ligę narodów.

Paryż. (Pat). Według doniesienia „Daily Express”, Kemalisci odrzucają rozpoczęcie rokowań z Grekami, dopóki Grecy nie opuszczą terytorium Małej Azji.

Poldhu. (Pat). Ogłoszono definitywnie, że Lloyd George nie weźmie udziału w konferencji waszyngtońskiej.

Warszawa. (E. E.). Poseł Tytus Filipowicz powraca 11. bm. do Moskwy.

Poldhu. (Pat). Według doniesienia tureckiego, Grecy w czasie odwrotu zniszczyli kolej prowadzącą do Angory na długości 78 mil angielskich.

Peking. (Pat). W odpowiedzi na notę japońską w sprawie Szantungu, rząd chiński oświadcza, że podstawy rokowań przeprowadzone przez Japonię, są nie do przyjęcia.

Poldhu. (Pat). Amerykański rozjemczy trybunał przemysłowy przegwałdził znaczną redukcję zarobków robotniczych.

Bytom. (E. E.). Przewodniczący niemieckiej reprezentacji górnośląskiej w Genewie oświadczył, że organizacje niemieckie na G. Śląsku liczą 220.000 członków. Jest to kłamstwo, bo organizacje te liczą tylko 11.000 członków.

Paryż. (Pat). Konferencja ambasadorów przyjęła do wiadomości sprawozdanie w sprawie położenia Węgier zachodnich, poczem konferencja omawiała zarządzenia konieczne przy powzięciu decyzji w sprawie ustanowienia linii granicznej na G. Śląsku.

Berlin. (Pat). Jak dzienniki donoszą z Monachium, komisarz państwa dla Monachium wskutek dyrektywy bawarskiego sądu państwowego zarządził ziesienie zakazu wydawnictwa pism „Die Freiheit” i „Rote Fahne”.

Gdańsk. (Pat). Zbudowały w Gdańsku wielki parowiec pasażerski „Columbus” należący do północno-niemieckiego Lloyd'a, ma być w połowie grudnia br. wydany angielskiej linii okrętowej „White Star Line”.

Gdańsk. (Pat). W najbliższym czasie oba tutejsze wydawnictwa polskie „Gazeta Gdańska” i „Dziennik Gdański” połączą się w jedno wydawnictwo.

Kopenhaga. (Pat). Poseł duński w Warszawie hr. Prebend Ahlefeld Laurwik mianowany został ministrem pełnomocnym Danii w Londynie z dniem 1. grudnia br. t.

Wilno. (EE) Wydział poczt i telegrafów wrócił się do Tymcz. Komis rządz. w związku z wydaniem nowej emisji marek pocztowych wyższej wartości. Wobec tego, że nowe marki zawierają mają wizerunki najwybitniejszy wodzów armii polskiej wydział prosi Komis. Tymczasową o zatwierdzenie odnośnych wzorów.

Kongres syonistyczny-palestyński a Żydzi

Genewa, 21. września zakończył obrady w Genewie Kongres syonistyczny-palestyński. Kongres uchwalił w stosunku do nas epizod dotyczący do Ligi narodów:

1. uznanie niepodległości i suwerenności Syrii, Libanu i Palestyny;
2. uprawnienie tych krajów do powołania parlamentów krajowych i własnych rządów oraz do połączenia się z innymi państwami arabskimi;
3. zniesienie mandatów;
4. opuszczenie wymienionych krajów przez wojska angielskie i francuskie;
5. odwołanie deklaracji Balfoura w sprawie siedziby narodowej dla Żydów w Palestynie.

Wyniki obrad XII kongresu syonistycznego.

Głos uczonego.

Wiedeń. W „Neue Freie Presse” ogłoszony został artykuł prof. budapeszteńskiego wszechznany Adolfa Strausza, który w streszczeniu opiewa jak następuje:

XII. kongres syonistyczny, czyżby miał być syonistyczną nowymi walorami et, czy im. Mimo ostrej krytyki politycznej, gospodarczej i kulturalnej działalności kierownictwa wszechświatowej organizacji syonistycznej pozostało niezachwianem zaufanie do wodzów ruchu, w szczególności do Weizmanna i Solomowa, których zasługi około żydostwa i sprawy syonistycznej są wielkopomne.

Dalej autor omawia wytyczną wytworzoną z powodu ogłoszenia deklaracji Balfoura, oraz sytuację gospodarczą żydostwa w Palestynie i podkreśla słowa dra Rupina, że o ile się uda w ciągu trzech lat 100 tysięcy Żydów przesiedlić do Palestyny, będzie mógł syonizm z spokojem oczekiwać dalszych wypadków.

Syonisci nie zapoznają faktu, że o własnych siłach nie zdołają żydowskiej Palestyny stworzyć. Urzeczywistnienie ideału syonistycznego nie jest możliwe, jeśli Żydzi nie syonisci nie użyją w całej pełni ruchu

nił w niej były kawicznie jednym ze swych ognistych języków otworzył i wdmuchnął w nią oddech płuc swoich, potem w mig otwór zalepił i rucił ją sprawnie w ręce czekającego na piłkę Araradzana.

Stało się to tak szybko, że obaj aniołowie byli pewnymi, że gra ich zwyczajnie toczy się...

Od tego czasu upłynęło trzykroć po trzydzieści trzy lat.

I bawił się Araradzanie jak zawsze srebrnymi piłkami stwarzając przytem liczne jeszcze przedmioty dla uciechy swej...

Aż raz wydarzyło się coś niesłychanego.

Jeden z Araradzianów schwyciwszy lecącą piłkę zranił się silnie w palec, drugi zaś odebrwszy ją sparzył się ogniem wyblaskującym z małego guza, jaki się na powierzchni kuli wytworzył... slychać zaś było o ze środka jej dobywający się szmer, stukot i dudnienie...

Zebrał się Araradzanie na naradę. Srebrna politura zesłała zupełnie z gwiazdy a zajęła ją wilgotna zielen, to z ów żółty gorący piasek... wszędzie można było dostrzec strużki cienkie wody płynące w jedną wielką ton... kula stała się niemożliwą do użytku z powodu skał,

które jej powierzchnię zjeły, drzewa jak kolce kludy dłonie chwytających.

Aniołowie usiłowali zetrzeć tę zielen, wytrzeć lasy, zassać ogniki na wniostłościach gór widniejące... lecz gdy jeden z Araradzianów palcem gotknął się ognistego guza — sparzył się boleśnie, innego znów ukąsiła jakaś dzika, c. woronożna istota...

Przestrach ogarniał aniołów. Porzucili więc olbrzymią kulę, która przy ich ogromnie drobny jeno piłką by a i pofrunawszy do Waniao opowiedział mu o wszystkim.

Ów jakś dziwnie wzruszył się... czy mu zamigotały, źrenice rozszerzyły się, westchnął przeciągle i zawołał:

— Przynieście mi tę srebrną kulę! Aniołowie przynieśli błyskawicznie gwiazdę i otoczyli bożyszczą z ciekawością.

Waniao spoglądał długo na gwiazdę, która była ziemią naszą... a z oczu jego biła tajna mądrość bóstwa.

Wreszcie zatrzymał wzrok na drobnych punktach i wo po powierzchni ziemi się przesuujących: były to żyjątka...

I slychać było nienawistny ryk ty-

grysa, za osne wycie hyjeny, krwawe skomlenie lamparta i widać było ich ustawiczną walki ze sobą o zdobycz, o ciepłą krew... z każdego ruchu zwierząt tych widziała tęą zaciekiłość, rozpaczliwe ich wycie stwarzało jakby jeden wielki zwycięzcy hymn śmierci — grozę w sercach Araradzianów budzący, iż zrozumieli oni o lewie, że dzieje się coś, co chyba jego zły Demon jakiś musiał spowodować

W tem nagle... rozszerzyły się boskie nozdrza Waniao... zapomniał jakby o sobie i aniołach swych zapatrzany i zasłuchany w to beśmyślne życie, ślepa śmierć, tęą przemoc oraz głuchy bezna-dziejny ból i rozpacz

I nagle... Odech zamarł w piersiach Araradzianom...

Waniao pochwycił z ziemi wątlą, bladą, dopiero co zrodzoną istotę-człowieka — wdmuchnął w nią oddech swej własnej piersi, swego własnego nieśmiertelnego ducha...

Rimiana sa zawył z wściekłości na świat cały i teraz dopiero uslyszeli ryk ten Araradzanie i iłekli się niezmiernie.

DZIS PORAZ OSTATNI

Amulet Rabina Cudotwórcy Narodziny Golema

czyli 12036

Dramat osnuty na tle tajemniczej wiedzy magli z PAWŁEM WEGENEREM i SALMONOWĄ w głównych rolach wyświetla **Kino „Grażyna“, Leona Sapiehy 34.** Początek o godzinie 4-tej, w niedzielę o godz. 3-ej

symistycznemu swego poparcia materialnego. Dziś sprawa Palestyny jest problemem kolonizacyjnym i dlatego można sądzić na stanowisku, że Żydzi i nie-Żydzi wszystkich krajów winni poprzeć usiłowania przesiedlenia Żydów do przestarej ich ojczyzny. Katastrofa walutowa krajów Wschodu zwłaszcza Rosji i Polski, skąd się rekrutuje największa liczba syjonistów, wyklucza możliwość odbudowy żydowskiej Palestyny bez trwałej pomocy materialnej całego żydostwa. Markami polskimi i rublami sowieckimi nie zdziałają się wiele w kraju, w którym kursującym pieniądzem jest funt egipski. Kongres karlsbadzki zrozumiał znaczenie Żydów Ameryki dla przyszłości Palestyny. Dolar jest dziś najlepszą walutą i dlatego jedynie dolary amerykańskich Żydów zdołają sprawę kolonizacji Palestyny, zakupu ziemi i utrzymania pozycji kulturalnych pchnąć naprzód.

Z względu na powolne tempo imigracji do Palestyny spowodowane stosunkami obecnymi można dziś mówić o zmniejszeniu się powierzchni tarć politycznych między Żydami a Arabami. Mówiłem z wybitnymi osobistościami arabskimi i odnośnie w każdym wypadku to samo wrażenie. Arabowie podnoszą, że o ile tempo kolonizacji Palestyny stanie się nieco powolniejsze a samo dzieło kolonizacyjne nie będzie miało charakteru czysto żydowskiego, lecz w miejsce wyłącznej żydowskiej działalności i kierownictwa pracy przyjdzie do ogólnej działalności na polu przemysłu, rolnictwa i komunikacji, dalej jeżeli uszanowane zostaną uczucia nacjonalistycznie podnieconych Arabów i w sprawie obrony kraju znajdzie się możliwość harmonijnej współpracy, wówczas różnica zdań i interesów zostanie łatwo przezwyciężona.

Spodziewać się nawet należy, że w tym wypadku także nieżydowska ludność Palestyny powita radośnie imigrację bratniego narodu w nadziei, że pod wpływem kultury żydowskiej i siły gospodarczej żydostwa dobrobyt całego kraju się podniesie.

Naczelnik Państwa filosemitą.

Lwów. Z okazji Targów Wschodnich urządziła „Informacja Prasowa Polska“ wystawę prasy. Dotyczący pawłoni zwiędził też Naczelnik Państwa. Następnie umieścił w książeczce pamiątkowej swój podpis.

Przy podpisie zdarzył się drobny i zabawny incydent. Oto Naczelnik pochwytywszy szybkim ruchem za pióro, zrobił w książeczce pamiątkowej o dziwnych formach kłekska. Z próśb obecnych, na śmiech Naczelnika Państwa, ktoś rzucił zdanie, że Naczelnik jest filosemitą, bo tworzy żydków na przekłaniu, na co Naczelnik ostrzegł zarobkowie, by o tem nie mówić nikomu, boć tu pawłoni prasy i gotowi dziennikarze zrobić z tego żarty przeciw niemu.

Konferencja w sprawie lichwy uzdrowiskowej.

Lwów, 7. października.

W wojewódzkim urzędzie zdrowia odbyła się dnia 6. bm. konferencja pod przewodnictwem dyrektora dra Mikołajskiego przy współudziale i spiktorów sanitarnych.

Po usaleniu licznych faktów lichwy, która uniemożliwia chorym niezamożnym zwłaszcza z sfer urzędniczych i wogóle inteligencji korzystanie z uzdrowisk uchwalona konferencja wskazania, któreby należało w przyszłym sezonie uwzględnić.

W szczególności wyraziła konferencja opinię w tym kierunku, że przeciwdziałanie lichwie w uzdrowiskach winno być zadaniem

zarządów zdrojowych, które przez ustanowienie umiarkowanych cen w instytucjach zakładowych mają możliwość wpływania regulacyj na ceny prywatnych przedsiębiorców. Nadto powzięto uchwałę w sprawie badania mieszkań przed rozpoczęciem sezonu co do ich zdolności pod względem sanitarnym, w sprawie wprowadzenia rutynowanych, stałych komisarzy zdrojowych dla czuwania nad stosowaniem przepisów, wydanych dla uzdrowisk.

Wreszcie uznano konieczność współdziałania sądów przy zwalczaniu lichwy.

W końcu omówiono sprawę uprząstaczenia uzdrowisk dla urzędników państwowych i wogóle niezamożnej inteligencji drogą wspólnej akcji zawodowych i gospodarczych zrzeszeń urzędniczych przy poparciu rządu, oraz sprawę bezpłatnych kąpiel i ulg w cenach mieszkania i wikt dla biednych chorych wykazujących się odpowiednim świadectwem lekarskim.

Dwie fabryki tysiącmarkówek.

Warszawa. Ujęto tu dwie szaki trudniące się fabrykacją fałszywych banknotów tysiącmarkowych. Historia tych fabryk przedstawia się jak następuje:

W miesiącu czerwcu r. b. dyrektor Karpus natknął się na tysiącmarkówki, które miały być dopiero wypuszczone, seryi Z. I. (nie Z. J.) i ogromnie się zdziwił, że seryi tej jeszcze nie wypuszczono a już banknoty tej seryi wpływają do Polskiej Krajowej Kasy Poczty. Wówczas przypomniał sobie, że klisza tej seryi zginęła z zakładów graficznych Wierzbickiego jeszcze w grudniu r. z. i dopiero w dwa miesiące potem zostały o tem zawiadomione odpowiednie czynniki.

Policja po długich dochodzeniach zwróciła uwagę na niejaką Waleryę Hirsbergową pochodzącą z Zagłębia, która żyła bardzo dostojnie. Stwierdzono że Hirsbergowa jest kochanką Romana Dźwonińskiego, pracownika zakładów graficznych Wierzbickiego. Dnia 4 bm. przytrzymał Dźwoniński z paczką zawierającą sumę dwu milionów marek seryi Z. I. J. które były fałszykami. Natępienie aresztowano pomocnika zakładów graficznych Wierzbickiego, tj. jakiego Józefa Chmielewskiego który przyznał się do wyrabiania fałszywych pieniędzy i podał, że skradzioną klisza znajduje się w posiadaniu Antoniego Zielińskiego.

Aresztowany Zieliński początkowo wypierał się, ale skonfrontowany z Chmielewskim przyznał się do posiadania kliszy, za nacając jednocześnie, że kliszę tę zapisał przedtem u matki swej (Chmielewa 60), czuł bowiem że policja jest na jego tropie. Istotnie (po przesłuchaniu) w i znalazła o przy ul. Chmielew 60 u matki Zielińskiego w komnie spalnik kliszy cyrowej.

Po rycie do kłębka policja warszawska wykryła siedzibę fabryki tysiącmarkówek.

Dalsze badania aresztowanych doprowadziło do fabryki pieniędzy, która znajdowała się w Pustekiku u Stanisława Pawlika. Przeprowadzono tam rewizję i znaleziono wspaniałe urządzonej fabrykę gdzie były wszystkie urządzenia potrzebne do fabrykacji banknotów jak wspomniana wielka maszyna (fabrykat lpski) miedziane kotły i inne narzędzia, farby, benzol i t. p.

Przeprowadzono ponadto rewizję w zakładach graficznych Wierzbickiego, gdzie znaleziono nowe przyrządy pracujące

„L. U.“, które miały być „mi o a e“ przez fabrykantów już w najbliższych dniach. Fałszyższy aresztowano; ci na razie przyznali się, że sfabrykowali sumę 22 milionów marek. Z sumy tej dwadzieścia milionów puszczili w obieg a pozostałe dwa miliony dostały się w ręce policji.

Przypadek zaś spowodował, że tego samego dnia ujęto drugie konsorcjum trudniące się fabrykacją tysiącmarkowych banknotów. Na ówcu wileńskim przy trzech mali wywiadowcy policji i mieszkańców Białogotoku N. Zalsmana i R. Klajborównę. Po różnych podstępach ściślej rewizji, która dała nie podziwaną rezultata. U Klajborówny znalazł się pół miliona białych tysiącmarkowych banknotów-fałszywków. Przeprowadzono dochodzenia ustalając, że Klajborówna nabyła od Tawja Gromberga milion fałszywych tysiącmarkówek za które zapłaciła pół miliona prawdziwych marek. Gromberg zbiegł, natomast aresztowano w mieszkaniu jego znanego policjanta fałszyżerza ba knotów Jana Rurowskiego oraz Ryszarda Wojciechowskiego. Fabryki samej nie zdołano wykryć.

Zakrest o owone fałszywe tysiącmarkówki poddało fachowym badaniom, które wykazały, że do fabrykacji banknotów użyto prawdziwej kliszy, które skradł o ubiegłego roku z państwowych zakładów graficznych.

NA MARGINESIE

Panika wśród walut.

Dzienniki francuskie twierdzą, że zniknięcie obcych walut w Warszawie jest wynikiem mowy min. Michalskiego. W przeciwieństwie do pp. Bilińskiego i Steczkowskiego przemawiał min. Michalski głosem bardzo donośnym prostym. I skutek był fenomenalny. Dolar i franki, leje i korony uległy się i pospuszczały nosy. Pokryły się przytem tak, że znaleźć ich nie było można. Zwłaszcza, że min. Michalski zagroził, że w dobywaniu się do pełnych skrzyń będzie się posługiwał — policją i... miejską strażą obywatelską. Policji zaś bał się nawet Mefisto, miejskiej straży obywatelskiej — wszyscy prócz złodziei.

Jeden tylko żywioł nie ułakł się ani organu p. Michalskiego, ani plęgi; tych, które zapowiedział ani tych, które dla większego efektu osłonił tajemnicą. Był to... pasek. Zrobił do nowego ministra oczko, filuternie podniósł dwukrotnie ceny — i czekał. Zaś pan minister Michalski, stanowczy chirurg finansów polskich zachwił się w swojej energii i oświadczył na posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej:

„Z drożyzną walczyć nie potrafię. Wolny handel bit brawo.

hehe.

Z sporu.

Na niedzielę rozpisano we Lwowie serię meczów piłkarskich, z których dwa zasługują na szczególną wzmiankę. Na boisku Tow. zabaw ruchowych stają Czarni przeciw Słowaczom, a na boisku Pogoni odbędzie się mecz-rewanż między Lechią a Żyd. Klubem Sportowym. Ten ostatni budzi nadzwyczajne zainteresowanie w kołach sportowych, a to z tego względu, że zarówno Lechia, która weszła obecnie do pierwszej klasy, jak i Ż. K. S. znajdują się w doskonałej formie. Wynika to z ostatnich spotkań tych drużyn z Pogonią i z Czarnymi, w których Ż. K. S. wychodzi przeciw Pogoni z wynikiem 0:3, a Lechia przeciw Czarnym

Okręt żywych i umarłych czyli ARKA

Kino »GRAŻYNA«, Leona Sapiehy 34.

Senacyjny obraz w 2 częściach. — Część I. tylko 3 dni wyświetla

Marysienka i Kopernik

wyświetlają obecnie
wytworny dramat sensacyjny
w 6 częściach pod tyt.

Córka Boga Morza

Nowa gwiazda filmowa **FRANCESCA CARPL**
NETTI kreuje gł. rolę. 12250

W tym 1:3. W zawodach niedzielnych będzie miał 2. K. S. sposobność powrócić i wyciągnąć ostatnią porażkę.

Z „Bagateli Łwowskiej“.

Dyrekcja „Bagateli“ wzięła sobie w dotychczas do serca uwagi prasy i nastąpiwszy tak fatalnie grającą orkiestrę fortepianem (p. Manisally) stworzyła atmosferę znacznie miłszą niż dawniej a to tem bardziej, że pozyskała też równocześnie kilku wybitnych artystów-solistów.

W dziale koncertowym prym wiedze dołączyli Marek Winidheimy piosenkarz powszechnie lubiany i ceniony, obok niego zaś Marian Rentgen swymi wesołymi piosenkami, przy gitarze z miejsca zdołał pozyskać ogólne uznanie i szczerą aplauz.

Rewijetka Toma i Własta p. t. „Trzeba pieniędzy“ nie grały wprawdzie zbyt zajmującą akcję, współdziałał jednak Józef Ursteina (Pikusia) i Marka Winidheima w w zupełności pokrywa braki tak, że słuchacze doskonale się bawią. Wyszczególnienie zalet Pikusia lub pochwały pod jego adresem wystosowane nie zdołają stworzyć obrazu tego, co artysta daje i daje go a i pieśbę nie jest ciekawość samą przekonają się o jego doskonałości.

Ogólne wrażenie nie było dobre, nie szkodzą one jednak, gdyby podczas produkcji solowych nie wpuszczano spóźnionych słuchaczy, gdyż przeszkadza to zarówno artystom jak i publiczności.

Nadużycia przy spisie ludności.

Lwów, 8. października.

W rubryce tej zanotować należy dalsze nadużycia. Tym razem miały one miejsce w Zamartynowie. Do pp. M. (nazwisko znane reżyserski) zgłosił się komisarz spisowy, który przy wypełnianiu arkusza opuścił rozmyślnie rubryki narodowości i języka ojczystego, przyczem wprost terrorom wymusił podpis. Inny komisarz spisowy p. W., syn naczelniczki gminy, pogroźkami zmusił ludność do wypełniania wspomnianych rubryk według jego wskazówek.

NADEŚLANE.

Zydowskie Towarzystwo Muzyczne.

I. Koncert Symfoniczny

za rok 1921/22 — odbędzie się

w niedzielę 16. X. o godz. 12 w poł.,
w sali Pol. Tow. Muz. ul. Choszczowska
pod dykcją **Dr. N. Hermelina.** 12223

Bilety w cenie od Mp. 200—500 w Księgarni Akademickiej (pl. Maryacki). 12223

Dentysta-Lekarz 11928

Dr. Karol Atlas

ord. od 10—12 i 3—5 Kochanowskiego 11

Dentysta Dr. Alfred FRIED 12147
ord. od godz. 9—1 i 3—6 Mikołaja 20, I. p.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych, ch b. elev. kliniki
Dr. Lauterstein dermatol. w Berlinie
powrócił Lwów, Sykstuska 37, (róg Słowackiego).

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych **Dr. A. NADEL**
ordynuje od 12—1 i od 3—5 pop. — Lwów, pl. HALICKI 7. 11237

Lekarz-Dentysta 1210
Dr. Marek Senensieb
b. asystent kliniki berlińskiej
Kilińskiego 8 ord. od 9—1 i od 3—7.

Adwokat
Dr. Józef Löwenherz

prowadzi kancelaryę obecnie
12248 we Wiedniu I., Am Hof 3.

Wyrazy współczucia składa
kuzynostwu Gablom z powodu
zmarłej kuzynki

12226 rodzina G. Gablowie.

KRONIKA.

Repertuar teatru Miejskiego.

W niedzielę 9. października o godz. 3.30
pop. „Biały mazur“, operetka w 3 aktach
Fr. Lehara.

W niedzielę 9. października o godz. 7.30
„Kaligula“, dramat w 4 akt. K. H. Rostworowskiego.

W poniedziałek 10. paźdz. o godz. 7.30
„Holerder Tułacz“, op. w 3 akt. R. Wagnera.

We wtorek 11. października o godz. 7.30
„Kaligula“, dramat w 4 aktach K. H. Rostworowskiego.

Repertuar Teatru Małego.

W niedzielę 9. października o godz. 7.30
„Małżeństwo Loli“, komedia w 3 aktach H. Zbierzchowskiego.

W poniedziałek 10. paźdz. o godz. 7.30
„Niebieski lis“, komedia w 3 akt. Herczega.

We wtorek 11. października o godz. 7.30
„Małżeństwo Loli“, komedia w 3 aktach H. Zbierzchowskiego.

Repertuar Teatru Nowości.

W niedzielę 9. października o godz. 7.30
„Czar munduru“, operetka w 4 aktach Świeżyńskiego i Turskiego.

W poniedziałek 10 i 11 października o
godz. 7.30 „Hrabianka fox-trotta“, operetka
w 3 aktach R. Stolz.

Numer świąteczny „Chwilie“
wyjdzie w wtorek dnia 11. paźdz.
dzielnika b. r. w zwiększonej ob-
jętości i w większym nakładzie.

— Teatr Mały gra „Niebieskiego lisa“ i „Małżeństwo Lolie“ na zmianę prawie codziennie przy pełnej sali. Scena — ta staje się istotnie bardzo ulubioną wśród szerszych sfer naszej inteligencji.

— Teatr Nowości w dawnym Colosseum z swoją istotnie świetną operetką rywalizować śmiało może z podobnymi imprezami stolic. W operetce prócz dawnych naszych ulubieńców mamy kilka pierwszorzędnych sił nowozaangażowanych, prócz tego powiększony balet. Humor, i beztroski śmiech panuje też w tym wygodnym gmachu, gdzie gości najwesołsza z muz. Świadoma tego jest publiczność, węc też tłumnie śpieszy na każde przedstawienie, wiedząc o tem, że w dzisiejszych czasach humor jest rzeczą bezcenną zwłaszcza, jeśli podany jest w tak pięknej formie jak się to dzieje w Teatrze Nowości.

— Konfiskaty. Skonfiskowane zostały Nr. 33 czasopisma „Der Arbeiter“ z 7. b. m., Nr. 9 czasopisma „Wyzwolenie“ z 8. b. m. oraz „Wpered“ z 9. bm.

— Milionówka. W dzisiejszym ciągnięciu 4 proc. pożyczki premiowej został wylosowany Nr. 1,229,096.

— I. Koncert symfoniczny. Żyd. Towarzystwa Muzycznego wzbudził wielkie zainteresowanie wśród publiczności. W programie Beethovena Uwertura do „Egmonta“, III. Symfonia (Eroica) i poemat symfoniczny Ryszarda Straussa „Śmierć i Wyzwolenie“ Dyryguje Dr. Natan Hermelin.

— Z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W miesiącu wrześniu 1921 otrzymali w Uniwersytecie Jana Kazimierza stopień

a) doktorów praw p. p. Zawadzki Aleksander z Sambora, Bardach Juliusz z Sanoka, Chiger Włodzimierz ze Lwowa, Koranyi Ryszard ze Lwowa i Seifer Natan z Buczacza.

b) doktorów medycyny p. p. Magowski Władysław z Lwówka, Kwiatkowski Mieczysław ze Starego Sącza, Spital Stanisław z Zażoźca, Klisicki Andrzej z Krosna, Horowitz Zofia ze Lwowa, Weiner Karolina z Ho odenki, Held Józef z Warszawy, Edelman Bogumił z Warszawy.

— Pod adresem Ministerstwa Oświaty Doszło do naszej wiadomości, że kilka swego czasu przez międzyministerialną Komisję rehabilitowanych nauczycieli zalegają dotychczas gdzieś w Ministerstwie Oświaty czy też w biurach Rady Ministrów i innych niezliczonych urzędów, próśb, petycji i interwencji z strony interesowanych nie mogą się jakoś dostać do Kuratorium okręgu lwów. jak gdyby jakaś niewidzialna ręka o to się starała. Skutkiem tego kilku nauczycieli do dziś dnia jest bez posady, cierpiąc już trzeci rok za niepopelnione winy. Wobec tego, że wszystkie inne ministerstwa resortowe już dawno przesyłały akta swoich urzędników odnośnym władzom do ostatecznego załatwienia, spodziewać się należy, że także pan Minister Oświaty wglądnie w tę tajemnicę i zarządzi, co należy, aby się (raz) wreszcie sprawiedliwości stało zadość i aby niewinnie pokrzywdzonym umożliwić powrót do obowiązków służbowych.

— Wizy amer kańskie. W ostatnim tygodniu odesłani zostali z Nowego Jorku okrętem „Weel nde“ niektórzy emigranci z Polski, gdyż okazało się, że norma procentowa dla Polski na miesiąc września już została przekroczona.

W ostatnich dniach otrzymał konsult amerykański oficjalną instrukcję z Waszyngtonu, by nie wydawał więcej wiz dla obywateli polskich, ponieważ liczba wydanych wiz dosięga już rocznej normy procentowej, wyznaczonej dla Polski.

— Karty okrętowe tanieją a depezo drożeją. Syndykat towarzystw okrętowych postanowił w dniach najbliższych obniżyć ceny kart okrętowych o 10 dolarów.

Urząd telegraficzny podwyższył opłatę za depezo do Ameryki licząc po 1600 m. za słowo.

RESTAURACYE **ADAM Tarnawski i Ska**
z doborową kuchnią i pokojem do śniadań wraz z handlem delikatesów poleca
Plac Bernardyński 8, (naprzeciw ul. Piskorskiej).

SYKSTUSKA 16 SYKSTUSKA 16

Kilka słów do eleganckich Pań!

Szykowne najmodniejsze krajowe jakoteż zagraniczne stroje dla Pań, żakiety wełniane pierwszej jakości zawijanki, suknie edwabne, wełniane i trykotowe, bluzy krepcuchinowe, markizetowe, opalowe, flanelowe, szlafroki w największym wyborze, również płaszcze futrzane, bieliznę kompletną, wyprawę ślubną poleca **Magazyn Nowości dla Pań Schargel i Stadler** **LWÓW** Sykstuska 1. 16.

— Akcja świąteczna na rzecz »Keren Hajesod« w Ameryce. Z Nowego Jorku donoszą: We wszystkich miastach Stanów Zjednoczonych rozpoczęła się akcja świąteczna na rzecz »Keren Hajesod«. Jest nadzieja, że hasło zebrania co najmniej 1 miliona dolarów da się w całej pełni przeprowadzić w czasie świąt żydowskich. (ZBK)

— Nowy organ żydowski w Rownie. W Kownie zaczęło wychodzić żydowskie czasopismo demokratyczne p. t. »Naje« pod redakcją dr. Aleksandra Kapla (A. Mukdoni). Między współpracownikami figurują nazwiska dr. Silberfarba, Nachmana Meisla, Moszka Silburga, Bergelsohna, Nomberga i in.

— Akcja pomocy dla Żydów w Rosji sowieckiej. Tym niami odbyła się w Nowym Jorku konferencja organizacyjnej żydowskiej celem wypracowania planu pomocy dla Żydów w Rosji. Na konferencji było obecnych 100 delegatów, którzy zastępowali 52 organizacje żydowskie. Kilkunastu mówców wystąpiło z żądaniem, by zebrane pieniądze zostały użyte na ogólną pomoc dla Rosji, a nie specjalnie dla Żydów. Pod głosowanie miały być poddane dwie rezolucje. Pierwsza wypowiada się za specjalną pomocą dla Żydów, podczas gdy druga połowę chce przeznaczyć dla Żydów, resztę zaś na pomoc ogólną. W czasie głosowania powstał jednak ogromny tumult. Konferencja została przerwana bez osiągnięcia jakichkolwiek rezultatów pozytywnych.

— Oddział na Małopolskę i Śląsk Cieszyński we Lwowie »Związku Ubezpieczeniowego Przemysłowców Polskich« w Warszawie (Dyrektor zarządzający: Piotr Skarga) zawiadamia, że z dniem 1. października 1921 rozpoczął swoją działalność w biurze przy ul. Batorego 1. 38. Dyrektorem oddziału i pełnomocnikiem Towarzystwa zamianowany został uchwałą Rady Nadzorczej »Związku« p. Juliusz Tonne. 12238

Wiadomości handlowe.

Lwów, 8. października 1921.
Poza giełdą w walutach i dewizach ruch był silniejszy. Tendencja przez cały dzień była mocna, wieczorem waluty zagraniczne poczęły spadać.
Płacono: Dolar amerykański 6200—6100
5800, korony czeskie 64'00, leje rumuńskie 50'00, marki niemieckie 48'00—74'00, Wiedeń 230'—.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa 8 października 1921.
Dolar amerykański 5400—5600, franki 405, funty szterlingi 20400—20750, Belg 400—402'50, Berlin 41'50—43'00, Londyn 20'500—21'000, N. Jork 5675—5750, Paryż 375—410—407'50, Praga 62'50, Wiedeń 180, Nafa 3050.

Kurs dewiz.

Zurych. (Pat.) Kurs początkowe dewiz z dnia 7 b. m. Berlin 4'60, Praga 6'83, Nowy Jork 563'—, Austr. noty kor. stempl. 0'21, Budapeszt 0'00, Bukareszt 4'82, Wiedeń 0'29, Medyolan 22'55, Zagrzeb 2'25, Warszawa 0'13, Paryż 40'72, Londyn 21'31.

Zurych. (Pat.) Kurs końcowe dewiz z 8. bm. Berlin 4'56, N. Jork 563'00, Paryż 40'70, Bruksela 40'05, Sztokholm 128'50, Madryt 73'80, austr. korony stemplowane 0'20 Budapeszt 0'85, Bukareszt 4'80, Wiedeń 0'28, Holandia 182'75, Londyn 21'28, Medyolan 22'50, Kopenhaga 103'25, Chrystiania 68'50, Buenos Aires 162'50, Warszawa 0'12, Praga 6'00, Zagrzeb 0'00.

NADESŁANE.

Zosia Lantner   Solomon Goldman
Borysław   12246
zaręczeni w wrześniu 1921.

Zawiadamy tą drogą wszystkich krewnych i znajomych, iż ślub nasz odbędzie się w czwartek 13. października o godz. 4-tej popoł. w Templu (ul. Żółkiewska).
Marya Fliegelman
Julian Silber.
12245

DROBNE OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ Sekundaryusz szpit. powszech.
Zawrócił i ordynuje Słowackiego 4
naprzeciwgl. poczty.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 12130
Dr. HENRYK RÓSMARIN
były elem. kliniki parysk., wied. i lwowsk.
ord. od 8—10, 12—11 3—6 — Lwów, Kopernika 12

Okulista **Dr. Maurycy Lauterstein**
b. lekarz I. klasy na I. klinice okulist. we Wiedniu ord. od 3—5 **SZOPENA 7** (nocna Podleskiego). 121 9

Specjalista chor. skórnych i wenerycz.
Dr. MICHAŁ SALPETER
Lwów Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6 12157

KUPNO - SPRZEDAŻ.

Ubiory męskie w rozmaitym gatunku sprzedam.
Heller, Żółkiewska 74. 12212

Marki pocztowe polskie bieżące jakoteż zagraniczne kupuje filatelista L. Dubieński i Skala.
Lwów, Kościuszki 1. 12145

Rower wspólny sprzedam za 35.000 Mp. Zgłoszenia Jan Sirotek, Medenice pow. Drohobycz.
12247

Jalowiec sprzedaję oiertowo. Tysowski, Dub.zawa p. Różnlatów. 12223

INTERESA HANDLOWE.

Spółnika 6—10 Milionami do dobrze prosperującego interesu na najruchliwszej ulicy poszukuję. Zgłoszenia pod »Centrum«. 11876

RÓŻNE.

Panie i Panowie! Kapelusze stare każdego rodzaju przerabia na najnowsze formy. Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwelta, Lwów, Balonowa 3. 1259

Ważne dla pan i panów! Kapelusze męskie i damskie przyjmuje się do przerabiania na najnowsze fasony. Sprzedaje się też kapelusze hurtownie i detalicznie Fabryka kapeluszy Józefa Kühnberga, Lwów, ul. Kościelna 5. Filia pl. Krakowski 5 — Mezanin. 11130

Ponieważ niewłaściwie postąpiłem wobec p. Tuscha z Radziechowa czyniąc niewłaściwe żarty z jego fotografią bardzo go przepraszam 12198
Menaker.

WOLNE POSADY.

Panna biega w polskim, niemieckim poszukiwana do Biura dzienników. Ze znajomością korespondencji pierwszeństwo. Listowne zgłoszenia z podaniem warunków do Biura dzienników Scherera Pasz Hausmana pod »Praca«. 12173

Poszukuję panny z hebrajskim do dwóch chłopczyków. O'erty pod »Dobra posada«. 1219

Panienci do kasy poszukuje Apteka, Zielona 35- 12224

POSAD POSZUKUJA.

Rutynowany koncypiant poszukuje posady. Adres: Dr. Dawid Freier, Tartaków. 12118

Manipulant lasowy poszukuje posady. Pośrednictwo wynagrodzę. Najchętniej w Karpaty. Łaskawe zgłoszenia. Marya Baras, Bartosza Głowackiego 6. 12243

Dwóch akademików poszukuje wieczornego zajęcia w biurze lub przedsiębiorstwie. Zgłoszenia »Wie zór«. 12236

Doktor praw poszukuje początek owej posady koncypianta. Zgłoszenia pod »A. R« do Biura ogłoszeń Scherera, Pasz Hausmana. 12241

NAUKA I WYCHOWANIE.

Poszukuję absolwentki gimn. real. względnie liceum ze znajomością gry na fortepianie do przygotowania mej córki do 3-ciej klasy. Warunki: Całkowite utrzymanie i stacynowa zapłata. Zygmunt Sindberg dzierżawca dóbr, Zaleszczyki. 11846

Rutynowany nauczyciel języka francuskiego, filozof, praktyka zagraniczna udziela lekcji konwersacji przygotowuje w zakresie szkół średnich za mieszkanie. Zgłoszenia »Chwila« »Instruktor«. 12154

Absolwent Uniwersytetu »Cambridge College« udziela lekcji języka angielskiego. Tylko poważni reflektanci złożą zgłoszenia pod »Obokrajowice« w Administracji. 12190

Wpisy na naukę pisania na maszynach różnych systemów od 1—3. Lwów, Krasickich 5, III, piętro, drzwi 108. 12170

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Mam duży lokal frontowy (sklep) dwie ubikacje, okolica Colosseum — poszukuję spółnika z kapitałem. Zgłoszenia pod »Lokale« do Biura ogłoszeń Scherera, Pasz Hausmana. 12177

Pokoju umeblowanego lub bez mebli poszukuje inteligentne małżeństwo. Zgłoszenie pod »Właściciel biura« do Biura Scherera, Pasz Hausmana. 12179

Poszukuję 3—4 pokoi i kuchni umeblowanych z komfortem — Zgłoszenia do Administracji »Chwila« pod »Marki niem.« 12203

Słuchaczka medycyny poszukuje pokoju umeblowanego. Adres M. Jubel, Skarbkowska 1. 1 209

Poszukuje się lokalu dla konfekcji damskiej przy głównej ulicy. Zgłoszenia pisemne z podaniem warunków dla »W. H.« Buro ogłoszeń Buchstaba, Legionów 21. 12 57

Elegancki pokój z przedpokojem, urządzenie biurowe, maszyna do pisania, spółka handlowej do odstąpienia Wiadomości: Biuro ogłoszeń, Brücka, Kościuszki 2. 12246

Pokój kawalerski umeblowany z całym utrzymaniem do wynajęcia, ul. Janowska 8/II. Informacje między 4—6 pop. 12114

Ogłoszenia.

Urządzenie Rafinerii Benzyny 2 komplety sprzedania, PION, Lwów, Lwowska 48, tel. 478 12181

HELIO TERAPIA

Dr. ARPAD OSZLANYI

Lwów, plac MARYACKI L. 6-7 (oficyna na prawo) leczy promieniami górskiego słońca wszelkie choroby gruczołów (s krofule), chorobę angielską — ciężko gojące się rany, chorobę skórą, różę, wszelkie zakatarzenia, choroby wymięty materji, neurastenię, blednicę i beśsenność. — Leczenie to działaniem swem dorównywa skutkom pobytu w górskich miejscach klimatycznych. 12249

Zakład otwarty jest bez przerwy przez cały dzień.

ZA BRYLANTY, ZŁOTO

Srebro, dyamenty, perły, złota zegarki
placisz-
miennie
LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 14. 12080

KURSA

roczne i dwul. tnie do matury gimnazjalnej, najlepsze si y nauczycielskie. Liczba uczestników ograniczona. — Prof. Strycharński, Zdrowie 8. 122 2

Kompletna fabryka

wody sodowej

w śródmieściu jest bardzo korzystnie do sprzedania. 12225

Wiadomość S. Buchmann, Furmańska 1. 9.

Saldokontystę

z rutyną w zakładach handl. przem.

BUCHALTERA

z praktyką w księgowości fabrycznej

PRZYJMIE

12188

Lwowskie Biuro wielkich przedś. naft.

Oferty pod «Śródmieście» do Biura ogłoszeń Sokołowskiego i Ski, Lwów, Jagiellońska 7.

Plug motowy »WD« 60 HP, 6 cio skibowy tanio sprzeda PION Lwów, Lwowska 48 tel. 476 12167

MOTOR elektryczny 15 HP, 22/380 V, prąd zmienny, n wy, sprzeda ze składów PION, Lwów, Lwowska 48 i 185

25 Gniotowników do ciasta, pasty, chemikalji i t. p. tanio dostarczy PION, Lwów, Lwowska 48. tel. 476. 12 84

1 wagon srebro sortowanych wymiarów tanio ze składów dostarczy PION, Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 12183

Wóz ciężarowy

(sztreifer ładunek 5.000 kg.)

okazyjnie do sprzedania

Bernard Apfelbaum, Koltątaja 6. 12220

Wiedeńczyk

poszukuje 1—2 umeblowanych pokoi. — Łaskawe zgłoszenia do biura ogłoszeń Brücka Kościuszki 2 pod szyfrą »OLIDNY«.

Złote obrączki ślubne

14 kar. t. sztuka Mk. 500

za łasa. Złoto po kurse dzisiejszym

lub w zamian za stare.

JUBILER

H. MANDL

KOPERNIKA 14.

sprzedaż klas Kopernika. 12138

Największy skład

Tapet

Sykstuska 18.

KICZALES I MARGULES

poleca: kapy, portyery, firanki, chodniki, materace do krycia mebli, obraty, ceratki gumowe itd. 117'6

Ważne dla P.T. właścicieli Tartaków.**Remscheidskie Steinbockwerke**

fabryka pił gatrowych i cyrkulerek

w Remscheidzie

obejmuje za każdą piłę, która zaopatrzona jest marką 12116

„Steinbock“ zupełną gwarancję.

Do nabycia u jeneralnej reprezentacji firmy

LEON LESCH

BIURO TECHNICZNE

Stanisławów, ul. Piotra Skargi 43.

Za Brylanty, Złoto, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ.

PEACI NAJWYŻSZE CENY

Zegarmistrz S. ALTHOLZ, Lwów, Pasaż Hausmana 5 wchód przez ulicę Sykstuską Nr. 6. 10146

Wiertarki do metali, Pompy centrifugalne Wagi dziecięte, Siec karna 2-nożowe, Piłgi jednoskibowe, Młyńki do f rby tanio sprzeda PION, Lwów, Lwowska 48, t. l. 476. 12186

**NOŻE — WIDELCE
LYŻKI — LYŻECZKI**

z czystego aluminium — poleca

» hurtownie i detailicznie «

ANTONI HALSKI, Lwów, Sobieskiego 3. 1' 18

Kurs tańców salonowych, nowomodnych rozpoczyna RAAB, ul. Sykstuska 23. — Wpisy codziennie. 12230

HURTOWNICY!

Zakłady wełniane, bluzki zawijane, suknie wełniane trykotowe, szlafroki flanelowe i sukienne, bluzki markizetowe opalowe flanelowe, suknie markizetowe i jedwabne poleca po cenach fabrycznych **MAGAZYN MANNERA, Lwów, Sykstuska 1. 2.**

WOLNE POSADY.

Dwóch praktykantów biurowych poszukuje biuro spedycyjne Sterna, Jagiellońska 11 a. 12213

3 lla biura spedycyjnego, poszukuje samodzielnej siły biurowej. — Wymagana znajomość pisania na maszynie, stenografii i buchal. — Zegłoszenia pod liczbą »710« do Administracji »Chwila«. 12172

Techniczne Biuro

Budowy Gorzelni, Rafinerji, Krochmalarni, Browarów Młynów, Tartaków, Suszarni i t. p.

LWÓW, BRAJEROWSKA 11 A.

Z powodu zawieszenia monopoliu spirytusowego mają gorzelnie możliwość odbudowania się.

Techn. Biuro zawiadamia, iż posiada kilkanaście gotowych gorzelni, z aparatami ciężkiej destylacji, za dobroć aparatów i stopień spirytusu do 95%. Trallesa i całego urządzenia daje biuro wszelką gwarancję. — Obowiązujemy się oddać gorzelnię do ruchu w 6 tygodni od daty zamówienia. — Posiadamy kompletną gorzelnię z aparatem miedzianym, ocioł systemu Schwartz'a. 1'035

Spółdzielnia bankowa „HERMES“

z ogr. odpow. we Lwowie, ul. Sykstuska 31.

KOMISYONER DEWIZOWY

kupuje i sprzedaje wszelkie waluty, czek, przekazy itd., przyjmuje wkładki na korzystnych warunkach, udziela wszelkiego rodzaju kredytów oraz przeprowadza wszelkie transakcje bankowe i giełdowe. 12001

Obrączki ślubne sprzedaje najtaniej — H. GUTTERMANN

Lwów, SYKSTUSKA 14. 12081

Motory elektryczne dla prądu stałego i zmiennego, dynamomaszyny dostarcza ze składów PION, Lwów, Lwowska 48. tel. 476. 12'82

ZA BRYLANTY

ZŁOTO, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ PEACI NAJWYŻSZE CENY 11919

Zegarmistrz A. Streitfeld, Lwów

BRAMA ANDRIOLLEGO, wchód przez RYNEK 29 i RUTOWSKIEGO 12.

TASMY gumowe (Gummizug) uszkowe do butów

poleca fabryka Emil WICKE, kędz Milsza 36
Przedstawiciel we Lwowie: 11975

J. KREMER, ul. Gródecka 1. 5.

Małe ilości dostarcza się ze składu na miejscu.

Oddział na Małopolskę i Śląsk Cieszyński

»ZWIĄZKU UBEZPIECZENIOWEGO PRZEMYSŁOWCÓW POLSKICH« w WARSZAWIE

Lwów, ul. Batoiego 1. 38.

OGIEŃ - TRANSPORT - KRADZIEŻ

Wystawia polisy z natychmiastową ważnością

Udziela porady i wyjaśnień we wszystkich sprawach ubezpieczeniowych.

Przyjmuje zgłoszenia osobiste i pisemne o objęcie agentur Towarzystwa we wszystkich miejscowościach Małopolski i Śląska Cieszyńskiego. 12237

Spółki wydawniczej »Chwila«
Spółki z ogr. poręką

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Gerszon Zipper.
»Drukarnia Lwowska, Lwów, Kopernika 11.